

Na podlagi tretjega odstavka 17. člena in v zvezi s 36. členom Zakona o varstvu okolja (Uradni list RS, št. 41/04) izdaja Vlada Republike Slovenije

UREDBO

o mejnih vrednostih vnosa nevarnih snovi

in gnojil v tla

I. SPLOŠNI DOLOČBI

1. člen

(1) Ta uredba v skladu z Direktivo Sveta 91/676/EGS z dne 12. decembra 1991 o varstvu voda pred onesnaževanjem z nitrati iz kmetijskih virov (UL L št. 375 z dne 31. 12. 1991, str. 1) in Direktivo Sveta 86/278/EGS z dne 12. junija 1986 o varstvu okolja in zlasti tal, kadar se blato iz čistilnih naprav uporablja v kmetijstvu (UL L št. 181 z dne 4. 7. 1986, str. 6) določa mejne vrednosti vnosa nevarnih snovi in gnojil v tla pri vnašanju blata iz čistilnih naprav, komposta ali mulja iz rečnih strug in jezer ter mejne vrednosti vnosa nevarnih snovi in gnojil v tla ali na tla pri namakanju rastlin in pri gnojenju, načine vnašanja, stopnje zmanjševanja vnosa ter druge ukrepe v zvezi z vnosom nevarnih snovi in gnojil v tla.

(2) Namen te uredbe je zmanjšati in preprečiti onesnaženje voda, ki ga povzročajo nitrati iz kmetijskih virov, in urediti uporabo blata iz čistilnih naprav, komposta ali mulja tako, da se preprečijo škodljivi učinki na tla, rastline, živali in ljudi ter tako spodbuditi pravilno uporabo le-teh.

2. člen

Izrazi v tej uredbi imajo naslednji pomen:

1. Vnos nevarnih snovi in gnojil v tla ali na tla (v nadaljnjem besedilu: v tla) je izpuščanje, oddajanje oziroma odlaganje nevarnih snovi ali gnojil pri vnašanju blata iz čistilnih naprav, komposta ali mulja iz rečnih strug in jezer (v nadaljnjem besedilu: mulj), pri namakanju rastlin ali pri gnojenju z živinskimi ali mineralnimi gnojili. Izraža se v masnih enotah na površino tal.
2. Letni vnos snovi v tla je vnos nevarnih snovi oziroma gnojil v tla v obdobju dvanajstih mesecev.
3. Mejna vrednost letnega vnosa nevarnih snovi v tla je količina letnega vnosa nevarnih snovi v tla, pri kateri so vplivi na človekovo zdravje ali okolje še sprejemljivi.
4. Mejna vrednost letnega vnosa gnojil v tla je količina letnega vnosa gnojil v tla, ki še ne presega rastlinam potrebnega naravnega krogotoka hranil.
5. Nevarne snovi so snovi ali skupine snovi iz tabele 1 priloge 1 oziroma tabele 8 priloge 3 in se vnašajo v tla z blatom iz čistilnih naprav, kompostom ali muljem ali pri namakanju rastlin, in ki zaradi svojih lastnosti, količine ali gostote negativno vplivajo na rabo tal ali na kakovost voda.
6. Gnojila so kakršnekoli snovi, ki vsebujejo dušikove spojine, fosfor ali kalij in so z vnosom v tla namenjena spodbujanju rasti rastlin. Gnojila so lahko v obliki živinskih ali mineralnih gnojil, v blatu iz čistilnih naprav, mulju in kompostu ter ostankih iz ribogojnic.
7. Dušikova spojina je katerakoli snov, ki vsebuje dušik, razen plinastega molekularnega dušika.
8. Blato iz čistilne naprave (v nadaljnjem besedilu: blato) je odpadек, ki nastane po čiščenju odpadne vode v čistilnih napravah ali ostaja kot blato ob praznjenju greznic za odpadno vodo iz gospodinjstev.
9. Obdelano blato je blato, ki je biološko, kemično ali toplotno obdelano, dolgoročno skladiščeno ali kako drugače ustrezno predelano, tako da se znatno zmanjšata sposobnost vrenja in nevarnost za zdravje zaradi njegove uporabe.
10. Kompost je biološko stabilen, higieniziran, humusu podoben material, brez motečih vonjav, bogat z organsko snovjo, ki nastane s kompostiranjem. Kompost se glede na vsebnost nevarnih snovi razvršča v kompost za neomejeno uporabo ali kompost 1. razreda, kompost z omejeno uporabo ali kompost 2. razreda in kompost za nekmetijsko uporabo.
11. Živinsko gnojilo je hlevski gnoj, gnojevka in gnojnica. Hlevski gnoj so iztrebki domačih živali, kot sta blato in seč, pomešani s steljo. Gnojevka so iztrebki domačih živali, kot sta blato in seč, brez stelje, z večjim ali manjšim dodatkom vode. Gnojnica je mešanica seča domačih živali z vodo in snovmi, ki nastanejo iz seča zaradi naravne presnove.
12. Povzročitelj obremenitve okolja je vsaka oseba, ki proizvaja kompost ali obdeluje blato iz čistilnih naprav ali mulj, z namenom, da se ga uporabi kot gnojilo ali kot izboljševalo tal. Če gre za kompost, ki ni proizveden na ozemlju Republike Slovenije, je povzročitelj obremenitve okolja dobavitelj komposta.
13. Tla so po teksturi lahka, srednje težka in težka. Lahka tla so peščena, peščeno-ilovnata ali ilovnato-peščena. Srednje težka tla so peščeno-glinasto-ilovnata, glinasto-ilovnata, ilovnata, meljasto-ilovnata ali meljasta. Težka tla so meljasto-glinasto-ilovnata, meljasto-glinasta, peščeno-glinasta ali glinasta.
14. Zelena odeja je naravno in sejano travinje ter njive s celoletno pokrovnostjo oziroma strnjeno rastlinsko odejo.
15. Začetno gnojenje je gnojenje pred setvijo ali ob setvi oziroma saditvi rastlin.
16. Dognojevanje je gnojenje med rastno dobo rastlin.
17. Reprezentativni vzorec blata, komposta ali mulja je vzorec, sestavljen iz 10 posameznih podvzorcev, odvzetih pred oddajo oziroma vnosom v tla.
18. Število glav velike živine (v nadaljnjem besedilu: GVŽ) je merilo za vrednotenje obsega reje domačih živali. Ena GVŽ je 500 kg žive teže živali.
19. Gnojilni načrt je načrt kmetijske pridelave in popis potrebnih rastlinskih hranil z načrtovanim vnosom živinskih ali mineralnih gnojil na kmetijska zemljišča. Gnojilni načrt je tudi načrt vnosa mineralnih gnojil na zemljišča, kjer je njihov vnos dovoljen. Gnojilni načrt temelji na analizi tal.
20. Operativni načrt razvoa živinskih gnojil, komposta ali blata je seznam podatkov o zemljiščih, na katerih poteka vnos snovi, o času vnosa snovi in količini vnešene snovi na enoto površine zemljišč.

II. MEJNE VREDNOSTI

3. člen

Letni vnos nevarnih snovi v tla ne sme presegati mejnih vrednosti za posamezno nevarno snov, določenih v tabeli 1 priloge 1, ki je sestavni del te uredbe.

4. člen

- (1) Zaradi varstva voda pred onesnaževanjem z nitrati je celotno območje Republike Slovenije določeno kot ranljivo območje.
- (2) Na območju iz prejšnjega odstavka letni vnos dušika v tla pri gnojenju zemljišč, na katerih je vnos živinskih gnojil, komposta ali blata dovoljen, ne sme presegati 170 kg/ha.
- (3) Letno količino dušika, izločenega z živinskimi gnojili na kmetijskem gospodarstvu, se izračuna na podlagi podatkov o številu GVŽ iz tabele 2 priloge 2 in povprečne prisotnosti živali na kmetijskem gospodarstvu ter podatkov o količini dušika v živinskih gnojilih iz tabele 3 priloge 2, ki je sestavni del te uredbe.
- (4) Količino živinskega gnojila se izračuna na podlagi podatkov o količini dušika v 1 m3 živinskega gnojila pri posameznih domačih živalih iz tabele 4 priloge 2.
- (5) Letni vnos fosforja in kalija pri gnojenju z živinskimi gnojili ne sme presegati mejnih vrednosti, določenih v tabeli 5 priloge 2.

(6) Obremenitev tal 1 ha kmetijskih zemljišč pri gnojenju z živinskimi gnojili ne presega mejnih vrednosti letnega vnosa snovi iz tabele 5 priloge 2, če količina živinskih gnojil, uporabljena v letu dni, ni večja od količine gnojil, ki nastane v tem obdobju pri reji 2,5 GVŽ, če gre za govedo, oziroma 2 GVŽ, če gre za rejo prašičev ali rejo perutnine.

5. člen

(1) Letni vnos dušika na kmetijska zemljišča na vodovarstvenih območjih, določenih v skladu s predpisi, ki urejajo vode, na katerih je oskrbljenost z mineralnim dušikom manjša ali enaka 30 kg/ha, ne sme presegati mejnih vrednosti glede na vrsto kmetijske kulture, določenih v tabeli 6 priloge 2. Za vse ostale kmetijske kulture velja mejna vrednost 170 kg/ha.

(2) Letni vnos dušika na ostalih zemljiščih na vodovarstvenih območjih, kjer je vnos gnojil dovoljen in na katerih je oskrbljenost z mineralnim dušikom manjša ali enaka 30 kg/ha, ne sme presegati 170 kg/ha.

(3) Letni vnos dušika na zemljiščih iz prvega in drugega odstavka tega člena, na katerih je oskrbljenost z mineralnim dušikom večja od 30 kg/ha, ne sme presegati mejnih vrednosti dušika, ki se določijo po enačbi:

$$MVK = MVKi + 30 - B$$

kjer je:

- MVK – mejna vrednost letnega vnosa dušika za posamezno kulturo, izražena v kg N/ha pri oskrbljenosti z dušikom, ki je večja od 30 kg/ha;
- MVKi – mejna vrednost letnega vnosa dušika za posamezno kulturo iz tabele 6, izražena v kg N/ha;
- B – izmerjena vrednost oskrbljenosti z mineralnim dušikom, izražena v kg N/ha.

(4) Količina dušika, ki se vnaša na območjih iz prvega in drugega odstavka tega člena, se določi na podlagi:

- meritev mineralnega dušika v tleh skladno s predpisi o obratovalnem monitoringu pri vnosu snovi v tla in
- podatkov o količini dušika v živinskih gnojilih iz tabele 3 priloge 2, če se rastlinska hranila vnašajo z gnojenjem z živinskimi gnojili.

(5) Na zemljiščih iz prvega in drugega odstavka tega člena je dovoljeno gnojiti tako, da vnos dušika pri začetnem gnojenju in dognojevanju ne presega 50 kg/ha na lahkih tleh in 80 kg/ha na srednje težkih ali težkih tleh.

III. UKREPI V ZVEZI Z VNOSOM NEVARNIH SNOVI IN GNOJIL V TLA

6. člen

(1) Vnos nevarnih snovi in gnojil v tla na nerodovitnih zemljiščih je prepovedan.

(2) Vnos nevarnih snovi in gnojil ter preoravanje travinja sta prepovedana na razdalji 200 m od objekta za zajem pitne vode, razen če predpisi, ki določajo vodovarstvena območja, ne določajo drugače.

7. člen

(1) Kmetijska gospodarstva lahko gnojijo svoja kmetijska zemljišča z živinskimi gnojili v količinah, pri katerih letni vnos gnojil v tla enega hektara kmetijskih zemljišč ne presega mejnih vrednosti iz 4. člena te uredbe.

(2) Kmetijsko gospodarstvo, na katerem je več kot 5 GVŽ in hkrati presega letno obremenitev 140 kg N/ha, mora imeti za vnos živinskih gnojil na kmetijskih zemljiščih v uporabi izdelan gnojilni načrt ali letni operativni načrt razvoja živinskih gnojil.

(3) Če se na kmetijska zemljišča vnaša blato, mulj ali kompost z omejeno uporabo, mora imeti kmetijsko gospodarstvo za ta zemljišča izdelan letni operativni načrt razvoja blata, mulja ali komposta z omejeno uporabo.

(4) Če kmetijsko gospodarstvo nima kmetijskih zemljišč ali če zaradi reje živine nastajajo večje količine živinskih gnojil, kot jih lahko kmetijsko gospodarstvo uporabi kot živinsko gnojilo na lastnih kmetijskih zemljiščih, mora kmetijsko gospodarstvo zagotoviti:

- da s pogodbo odda presežke živinskih gnojil drugim lastnikom kmetijskih zemljišč,
- da presežke živinskih gnojil predela in jih v različnih oblikah proda na trgu ali
- da presežke živinskih gnojil odstrani na drug način skladno s predpisi o ravnanju z odpadki.

(5) Presežek živinskih gnojil iz prejšnjega odstavka je količina živinskih gnojil, ki presega v drugem odstavku 4. člena te uredbe določeno količino dušika.

(6) Ne glede na določbe prvega do četrtega odstavka tega člena lahko v posameznih ukrepih kmetijske politike veljajo strožja pravila.

8. člen

Na gozdna zemljišča in kmetijska zemljišča v zaraščanju je prepovedano vnašati gnojila, razen:

- pri presajanju sadik in pri sejanju,
- za spodbujanje in utrjevanje rasti na brežinah ob cestah,
- na površinah, ki so po predpisih o gozdovih, določene za raziskovalne namene.

9. člen

(1) Gnojenje z gnojevko ali gnojnico je prepovedano:

- na tleh, nasičenih z vodo, prekritih z več kot 10 cm debelo snežno odejo, na velikih strminah, kjer gnojevka ali gnojnica odteka po površini, na zamrznjenih tleh ali na vodnih zemljiščih;
- na kmetijskih zemljiščih brez zelene odeje od 15. novembra do 15. februarja, razen na kmetijskih zemljiščih brez zelene odeje v katastrskih občinah v obalnem območju, določenih v prilogi 1 Pravilnika za izvajanje dobre kmetijske prakse pri gnojenju (Uradni list RS, št. 130/04), kjer je vnos prepovedan od 1. decembra do 31. januarja;
- na zemljiščih na najožjem vodovarstvenem območju in na stavbnih zemljiščih.

(2) Ne glede na določbo prve in druge alinee prejšnjega odstavka lahko ministrstvo, pristojno za kmetijstvo, ob izjemnih vremenskih razmerah dovoli gnojenje z gnojevko ali gnojnico v obdobju prepovedi.

10. člen

(1) Na vodovarstvenih območjih je vnos gnojil v tla dovoljen tako, da niso presežene mejne vrednosti letnega vnosa dušika iz 5. člena te uredbe.

(2) Ne glede na določbo prejšnjega odstavka je na vodovarstvenih območjih vnos dušika v tla pri gnojenju z živinskimi in mineralnimi gnojili ter s kompostom z neomejeno uporabo prepovedan tudi v časovnih obdobjih, določenih v tabeli 7 priloge 2.

(3) Količina dušika, ki se sme vnesti v tla na območjih iz prvega odstavka tega člena v obdobju od žetve do začetka trajanja prepovedi iz tabele 7 priloge 2, ne sme presegati 40 kg/ha.

11. člen

(1) Vnos komposta z neomejeno rabo je dovoljen na vseh zemljiščih ne glede na območje, kjer se zemljišče nahaja, ali na rabo zemljišča, če:

1. izmerjene vrednosti nevarnih snovi v celotnem vzorcu komposta ne presegajo največjih vrednosti, določenih za kompost z neomejeno uporabo v drugem stolpcu tabele 8 priloge 3, ki je sestavni del te uredbe, za več kot to določa tabela 9 priloge 3;

2. delež organskih snovi v kompostu presega 30 odstotkov suhe mase;

3. je kompost obdelan tako, da so pri vzorcih, odvzetih med ali ob zaključenem kompostiranju, izpolnjene naslednje mikrobiološke zahteve, in sicer odsotnost *Salmonelle* v 25 g: $n = 5$, $c = 0$, $m = 0$, $M = 0$, kjer je:

- n število enot, ki sestavljajo vzorec,
- m največje število bakterij v posameznem vzorcu: rezultati preiskav so ustrezni, če število bakterij v vsaki enoti vzorca ne presega vrednosti m ,
- M največja vrednost števila bakterij: rezultati so neustrezni, če je število bakterij v eni ali več enotah vzorca enak ali večji od M , in
- c število enot vzorca, pri katerih je število bakterij lahko med m in M : rezultati so ustrezni, če je v ostalih enotah vzorca število bakterij m ali manj.

(2) Če gre za kompost iz biorazgradljivih odpadkov, ki se uvrščajo med živalske stranske proizvode kategorije 3 v skladu s predpisi, ki urejajo zdravstvena pravila za živalske stranske proizvode, ki niso namenjeni prehrani ljudi, mora kompost za neomejeno rabo izpolnjevati mikrobiološke zahteve iz teh predpisov.

(3) Vnos blata, komposta z omejeno uporabo, komposta za neketijsko uporabo ali mulja v tla je dovoljen le, če lastnik ali upravljavec čistilne naprave ali kompostarne ali oseba, ki odvzema mulj, za to pridobi okoljevarstveno dovoljenje.

(4) Ne glede na določbe prejšnjega odstavka je vnos blata, komposta z omejeno uporabo, komposta za neketijsko uporabo ali mulja v tla prepovedan:

- na vodovarstvenem območju,
- na tleh, kjer rastejo sadje in zelenjava, z izjemo sadnih dreves,
- na površinah, namenjenih za gojenje sadja in zelenjave, ki je običajno v neposrednem stiku s tlemi in se navadno uživa surova, za obdobje 10 mesecev pred in med samim pravilom pridelka,
- na travnikih in pašnikih, razen jeseni po zadnji košnji oziroma paši,
- na zemljiščih, zasičenih z vodo, zasneženih ali zamrznjenih,
- na nagnjenih zemljiščih, kjer je nevarnost površinskega odplakovanja,
- na njivah s krmnimi poljščinami (koševinami), razen po zadnji košnji ali paši, v močvirjih, in
- na gozdnih zemljiščih.

(5) Določbe prvega do četrtega odstavka tega člena se ne uporabljajo za kompost:

- na vrtovih, ki so namenjeni pridelavi kmetijskih ali okrasnih rastlin za lastno rabo gospodinjstva, če gre za lastne organske kuhinjske odpadke ali odpadke rastlinskega izvora iz vrtov,
- na kmetijskih zemljiščih, v vrtnarijah in drevesnicah ter zemljiščih parkov, zelenic ali površin, namenjenih športu ali rekreaciji, če gre za predelavo odpadkov rastlinskega izvora v kompost na kraju njihovega nastanka, in
- na kmetijskih zemljiščih, če je kompost pridelan iz organskih odpadkov, ki niso živalskega izvora, razen živinskih gnojil in so nastali v okviru kmetijskega gospodarstva, h kateremu pripadajo ta zemljišča.

12. člen

(1) Okoljevarstveno dovoljenje za vnos blata ali komposta z omejeno uporabo na kmetijskem zemljišču izda ministrstvo, pristojno za varstvo okolja (v nadaljnjem besedilu: ministrstvo), če:

1. izmerjene vrednosti težkih kovin iz tabele 8 priloge 3 v tleh kmetijskega zemljišča ne presegajo mejne vrednosti za te kovine v tleh v skladu s predpisom, ki ureja mejne, opozorilne in kritične vrednosti nevarnih snovi v tleh,

2. izmerjene vrednosti vsakega od parametrov v celotnem vzorcu komposta ne presegajo največjih vrednosti, določenih za kompost z omejeno uporabo v tretjem stolpcu tabele 8 priloge 3, za več kot to določa tabela 9 priloge 3,

3. izmerjene vrednosti vsakega od parametrov v blatu ne presegajo največjih vrednosti, določenih v tretjem stolpcu tabele 8 priloge 3, za več kot to določa tabela 9 priloge 3,

4. delež organskih snovi v blatu ali v kompostu presega 20 odstotkov suhe mase,

5. sta blato ali kompost z omejeno uporabo obdelana tako, da so izpolnjene naslednje mikrobiološke zahteve, in sicer odsotnost *Salmonelle* v 25 g: $n = 5$, $c = 0$, $m = 0$, $M = 0$, kjer imajo oznake n , m , M in c enak pomen kot je določen v prvem odstavku prejšnjega člena.

(2) Okoljevarstveno dovoljenje za vnos blata, mulja ali komposta za neketijsko uporabo na zemljišču, ki ni namenjeno pridelavi kmetijskih rastlin, izda ministrstvo, če:

1. izmerjene vrednosti težkih kovin iz tabele 8 priloge 3 v tleh zemljišča ne presegajo mejne vrednosti za te kovine v tleh v skladu s predpisom, ki ureja mejne, opozorilne in kritične vrednosti nevarnih snovi v tleh,

2. izmerjene vrednosti nevarnih snovi v blatu, mulju ali kompostu za neketijsko uporabo ne presegajo največjih vrednosti, določenih v četrtem stolpcu tabele 8 priloge 3 za več kot to določa tabela 9 priloge 3,

3. so blato, kompost ali mulj za neketijsko uporabo obdelani tako, da so izpolnjene naslednje mikrobiološke zahteve, in sicer odsotnost *Salmonelle* v 25 g: $n = 5$, $c = 0$, $m = 0$, $M = 0$, kjer imajo oznake n , m , M in c enak pomen kot je določen v prvem odstavku prejšnjega člena.

(3) Če gre za kompost iz biorazgradljivih odpadkov, ki se uvrščajo med živalske stranske proizvode kategorije 3 v skladu s predpisi, ki urejajo zdravstvena pravila za živalske stranske proizvode, ki niso namenjeni prehrani ljudi, morata kompost z omejeno rabo in kompost za neketijsko uporabo izpolnjevati mikrobiološke zahteve iz teh predpisov.

(4) Vlogi za izdajo okoljevarstvenega dovoljenja za vnos blata, komposta ali mulja mora povzročitelj obremenitve priložiti:

- podatke o vsebnosti nevarnih snovi, gnojil ali organskih snovi v blatu, kompostu ali mulju, ki ne smejo biti starejši od treh mesecev,
- podatke o zemljiščih, na katera namerava vnašati blato, kompost ali mulj,
- podatke o lastnikih ali zakupnikih zemljišč z njihovimi izjavami, iz katerih je razvidno, da so privolili k vnosu blata, komposta ali mulja glede količin in časa vnosa,
- strokovno oceno o največji količini blata, komposta ali mulja, ki se sme vnesti v enem letu glede na pedološke lastnosti tal.

(5) Če ministrstvo, pristojno za okolje, ne razpolaga s podatki o vrsti in koncentraciji nevarnih snovi v tleh, mora povzročitelj obremenitve vlogi za izdajo okoljevarstvenega dovoljenja priložiti tudi podatke o koncentraciji nevarnih snovi v tleh na zemljiščih, na katera se nanaša dovoljenje iz drugega odstavka tega člena. Te podatke mora povzročitelj obremenitve pridobiti na način, določen s predpisi o obratovalnem monitoringu pri vnosu snovi v tla.

(6) Okoljevarstveno dovoljenje iz prvega in drugega odstavka tega člena se izda največ za 5 let. Okoljevarstveno dovoljenje skupaj z analizo blata, mulja ali komposta z omejeno uporabo in z analizo tal posreduje ministrstvo, pristojno za okolje, vsem lastnikom ali zakupnikom zemljišč, na katera se to dovoljenje nanaša.

13. člen

(1) V strokovni oceni iz četrtega odstavka prejšnjega člena se določi največja količina blata, komposta ali mulja na podlagi podatkov o prečiščenosti blata, komposta ali mulja, vsebnosti nevarnih snovi, gnojil ali organskih snovi v blatu, kompostu ali mulju in njihovi pH vrednosti tako, da:

- ne presega 3 ton suhe snovi na hektar na leto, če gre za vnos blata na kmetijska zemljišča, in 10 ton suhe snovi na hektar na leto, če gre za vnos komposta z omejeno uporabo na kmetijska zemljišča ali za vnos blata, mulja ali komposta z omejeno uporabo na nekmetijska zemljišča,
- ne pride do zbitosti tal in
- pri dolgoletni uporabi blata, komposta ali mulja ne bo prizadeta trajna rodovitnost tal na zemljišču.

(2) Kadar se blato, kompost ali mulj vnaša v tla, katerih pH vrednost je nižja od 6, se mora v strokovni oceni upoštevati tudi povečano mobilnost težkih kovin in njihovo razpoložljivost za rastline ter vnos le-teh ustrezno znižati.

(3) Podatki iz prvega odstavka tega člena se pridobijo z meritvami, ki se opravljajo tako, kot je določeno s predpisi o obratovalnem monitoringu pri vnosu snovi v tla.

(4) Strokovno oceno iz prvega odstavka tega člena lahko izdela pravna ali fizična oseba, pooblaščenca za izvajanje obratovalnega monitoringa pri vnosu snovi, nevarnih snovi in rastlinskih hranil v tla skladno s predpisi za izvajanje obratovalnega monitoringa pri vnosu snovi v tla.

14. člen

(1) Oseba iz tretjega odstavka 11. člena te uredbe mora voditi evidenco o vnosu blata in komposta v tla, ki vsebuje podatke o:

- izvoru blata ali komposta,
- katastrski občini in parcelni številki zemljišča, na katerega je bilo vneseno blato ali kompost,
- količini vnesenega blata ali komposta in
- vsebnosti nevarnih snovi v blatu ali kompostu, ki je bilo vneseno na posamezno zemljišče.

(2) Evidenco iz prejšnjega odstavka je treba voditi v obliki vezane knjige z oštevilčenimi stranmi.

(3) Lastnik ali upravljavec čistilne naprave mora voditi evidenco o vnosu blata iz čistilne naprave v tla v skladu s poslovnikom za obratovanje čistilne naprave po predpisih o emisiji snovi in toplote pri odvajanju odpadnih voda iz virov onesnaževanja, ki jo dopolni s podatki iz druge, tretje in četrte alinee prvega odstavka tega člena.

15. člen

(1) Namakanje rastlin je prepovedano z vodo, pri kateri:

- vsebnost težkih kovin presega mejne vrednosti dobrega kemijskega stanja za težke kovine v površinskih vodah v skladu s predpisi, ki urejajo kemijsko stanje površinskih voda, in
- parametri vode za namakanje rastlin presegajo mejne vrednosti iz tabele 10 priloge 4, ki je sestavni del te uredbe.

(2) Namakanje rastlin na območju vodnega zajetja je prepovedano.

16. člen

Kadar je za gradnjo ali rekonstrukcijo naprave za namakanje rastlin treba pridobiti dovoljenje za gradnjo po predpisih o graditvi objektov, mora investitor k vlogi za dovoljenje za pridobitev gradbenega dovoljenja priložiti tudi strokovno oceno o vplivu vnosa snovi v tla na vode zaradi intenzivnejše kmetijske dejavnosti na namakanih zemljiščih in podatke o vsebnosti nevarnih snovi v tleh, ki se namakajo, razen za posege v okolje, za katere je treba pridobiti okoljevarstveno soglasje skladno z zakonom, ki ureja varstvo okolja.

17. člen

(1) Operativni program za varstvo voda pred onesnaževanjem z nitrati iz kmetijske proizvodnje (v nadaljnjem besedilu: operativni program) pripravi ministrstvo v sodelovanju z ministrstvom, pristojnim za kmetijstvo.

(2) Podrobnejša vsebina operativnega programa je določena v prilogi 5, ki je sestavni del te uredbe.

(3) Operativni program mora ministrstvo v sodelovanju z ministrstvom, pristojnim za kmetijstvo, pregledati in ga po potrebi spremeniti, če oceni, da je treba v operativni program vključiti dodatne ukrepe, vsaj enkrat na štiri leta.

(4) Operativni program se objavi na spletni strani ministrstva.

IV. NADZOR

18. člen

Nadzor nad izvajanjem te uredbe opravljajo inšpektorji, pristojni za varstvo okolja, razen določb 4. do 10. člena te uredbe, nad katerimi izvajajo nadzor inšpektorji, pristojni za kmetijstvo.

V. KAZENSKES DOLOČBE

19. člen

(1) Z globo od 500.000 do 1.000.000 tolarjev se kaznuje za prekršek pravna ali fizična oseba, če:

1. ravna v nasprotju z določbami 6. do 10. člena te uredbe,
 2. ravna v nasprotju z določbami prvega odstavka 11. člena te uredbe,
 3. ravna v nasprotju z določbami 13. do 15. člena te uredbe.
- (2) Z globlo 50.000 SIT se kaznuje za prekršek iz prejšnjega odstavka tudi odgovorna oseba pravne osebe in odgovorna oseba samostojnega podjetnika posameznika.

VI. PREHODNE IN KONČNE DOLOČBE

20. člen

(1) Za operativni program iz 17. člena te uredbe se na dan uveljavitve te uredbe šteje Operativni program za varstvo voda pred onesnaževanjem z nitrati iz kmetijske proizvodnje za

obdobje 2004–2008, ki ga je sprejela Vlada Republike Slovenije s sklepom št. 354-24/2003-7 z dne 15. 4. 2004 in je objavljen na spletni strani ministrstva.

- (2) Kmetijska gospodarstva morajo najkasneje do 31. decembra 2008 na podlagi operativnega programa iz prejšnjega odstavka:
- uskladiti gnojenje na vodovarstvenih območjih z določbami prvega in drugega odstavka 9. člena te uredbe,
 - uskladiti in urediti skladišča živinskih gnojil skladno s predpisi, ki urejajo skladiščenje živinskih gnojil.

21. člen

Z dnem uveljavitve te uredbe preneha veljati Uredba o vnosu nevarnih snovi in rastlinskih hranil v tla (Uradni list RS, št. 68/96, 35/01, 2/04 – ZZdl-A, 29/04 in 41/04 – ZVO-1).

22. člen

Ta uredba začne veljati petnajsti dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

Št. 00719-82/2005/9

Ljubljana, dne 8. septembra 2005.

EVA 2005-2511-0175

Vlada Republike Slovenije

Janez Janša l. r.
Predsednik

PRILOGA 1:

Tabela 1: Mejne vrednosti letnega vnosa nevarnih snovi

Nevarna snov	Mejna vrednost letnega vnosa v kg/ha
kadmij in njegove spojine, izražene kot Cd	0,025
baker in njegove spojine, izražene kot Cu	3
nikelj in njegove spojine, izražene kot Ni	0,5
svinec in njegove spojine, izražene kot Pb	2,5
cink in njegove spojine, izražene kot Zn	10
živo srebro in njegove spojine, izražene kot Hg	0,025
celotni krom	2,5
šestvalentni krom Cr(6+)	0,25

PRILOGA 2:

Tabela 2: Teža posamezne vrste domače živali ter število GVŽ na posamezno žival

Domača žival	GVŽ/žival	Povprečna teža v kg
krave oziroma telice	1,0	500
goveji pitanci ali voli	1,0	500
plemenski biki	1,4	700
teleta za nadaljnjo rejo	0,3	150
mlado govedo, 1-2 leti	0,6	300
teleta za zakol	0,15	75
konji	1	500
žrebeta	0,5	250
ovce in koze	0,15	75
plemenske svinje ali merjasci	0,34	170
prašičji pitanci 20-110 kg	0,13	65
prašičji pitanci 20-150 kg	0,18	90
kokoši nesnice	0,004	2
pitovni piščanci	0,0025	1,25
purani	0,02	10

Tabela 3: Količina dušika v živinskih gnojilih, ki se pridobi na leto pri reji posamezne domače živali, preračunano na eno GVŽ

Vrsta domače živali	Dušik (v kg na leto)
govedo	70
prašiči	80
perutnina	85
drobnica	70
konji	60

Tabela 4: Količina dušika v 1 m3 živinskega gnojila pri posameznih domačih

Živalih

Vrsta domače živali	kg dušika na m3 živinskega gnojila		
	hlevski gnoj	gnojnica	gnojevka
govedo	3	7	4,4
prašiči	4	6	5
perutnina	18		7
drobnica	5		
konji	4,3		

Tabela 5: Mejne vrednosti letnega vnosa fosforja in kalija z živinskimi gnojili

Majna vrednost letnega vnosa v kg/ha	
fosfor, izražen kot P(2)O(5)	120
kalij, izražen kot K(2)O	300

Tabela 6: Mejne vrednosti letnega vnosa dušika na vodovarstvenih območjih

Kmetijska kultura	Mejna vrednost letnega vnosa kg N/ha
ozimna pšenica, ozimna ogrščica	150
ozimni ječmen	120
ozimna rž, jari ječmen, oves	80
glavnata solata	45
kitajsko zelje	90
repa, gorčica, oljna repica in drugi dosevki	50
grah, bob, detelja in druge metuljnice	30

Tabela 7: Prepovedi vnosa dušika v tla v posameznih časovnih obdobjih na vodovarstvenih območjih

Opis prepovedi	Trajanje prepovedi
1. Prepoved gnojenja z gnojnico, gnojevko ali kompostom z neomejeno uporabo	Zemljišča z zeleno odejo: - na lahkih tleh od 15. 10. do 31. 1. - na srednje težkih in težkih tleh od 15. 11. do 15. 1. Ostala zemljišča: a) z zaoravanjem žetvenih ostankov - na lahkih tleh od 1. 10. do 15. 2. - na srednje težkih in težkih tleh od 15. 10. do 15. 2. b) brez zaoravanja žetvenih ostankov - od spravila posevkov do 15. 2.
2. Prepoved gnojenja njiv s hlevskim gnojem	Brez posevkov: - na lahkih tleh od spravila posevkov do 15. 2. - na srednje težkih in težkih tleh: od spravila posevkov do 31. 1.
3. Prepoved gnojenja z mineralnimi gnojili, ki vsebujejo dušik	Zemljišča z zeleno odejo od 15. 10. do 31. 1. Ostala zemljišča: od spravila posevkov do 15. 2.

PRILOGA 3:

Tabela 8: Največje vrednosti nevarnih snovi v blatu, mulju in kompostu

Parameter	Kompost z neomejeno uporabo (1. razred)	Kompost z omejeno uporabo (2. razred) in blato za kmetijsko uporabo	Blato, mulj in kompost za ne kmetijsko uporabo
Nevarne snovi v mg/kg suhe snovi:			
Kadmij	0,7	2	5
Baker	70	300	600
Nikelj	25	70	80
Svinec	45	100	500
Cink	200	1200	2000
Živo srebro	0,4	2	5
Celotni krom	70	150	500
AOX	500	500	-
PAH	6	6	-

PCB	1	1	-
Nezaželeni primesi: v % mase suhe snovi:			
Trdni delci iz stekla, plastike ali kovine, večji od 2 mm	0,5	2	5
Mineralni trdni delci, večji od 5 mm	5	5	-

Tabela 9: Vrednotenje meritev nevarnih snovi v blatu, mulju in kompostu

Vrednotenje meritev	Kompost z neomejeno uporabo (1. razred)	Kompost z omejeno uporabo (2. razred) in blato za kmetijsko uporabo	Blato, mulj in kompost za ne kmetijsko uporabo
najmanjše število vzorcev:			mulj: 1 vzorec na 100 t suhe snovi
letna zmogljivost:			blato: 1 vzorec na 100 t suhe snovi in ne manj kot 1 vzorec na 6 mesecev
< 1000 t	1 na 6 mesecev	1 na 6 mesecev	Kompost: 1 vzorec na 100 t in ne manj kot 1 vzorec na 6 mesecev
> 1000 t in < 10.000	1 na 3 mesece	1 na 3 mesece	
> 10.000	1 na mesec	1 na mesec	
največje število vzorcev, v katerih parametri presegajo vrednosti iz te tabele	0 za 1 vzorec 1 za 2 ali 3 vzorce največ 25% vseh vzorcev za 4 ali več vzorcev	0 za 1 vzorec 1 za 2 ali 3 vzorce največ 25% vse vzorcev za 4 ali več vzorcev	0 za 1 ali 2 vzorca 1 za 3 vzorce največ 25% vseh vzorcev za 4 ali več vzorcev
največje preseganje izmerjenih vrednosti	20%	20%	40%

PRILOGA 4:

Tabela 10: Mejne vrednosti parametrov vode za namakanje rastlin

Parameter vode za namakanje rastlin	Mejna vrednost
temperatura	35 °C
vsebnost suspendiranih snovi	100 mg/l
vsebnost raztopljenih snovi	2000 mg/l
elektroprevodnost	2000 µS/cm
nitriti - pri večjih vrednostih od mejne je	
njihovo vsebnost treba upoštevati v gnojilni bilanci	
bilanci	10 mg/l
natrij (Na)	70 mg/l
kloridi (Cl-)	100 mg/l
mikrobiološka lastnost vode za namakanje:	
a) namakanje rastlin, katerih deli se uživajo surovi ali prekuhani (razen pri namakanju s kapljači)	1000 skupnih koliformnih bakterij MPN/l
b) namakanje rastlin za predelavo	200.000 skupnih koliformnih bakterij MPN/l

PRILOGA 5:

VSEBINA OPERATIVNEGA PROGRAMA ZA VARSTVO VODA PRED ONESNAŽENJEM Z NITRATI IZ KMETIJSKE PROIZVODNJE

I. Operativni program v zvezi z izvajanjem ukrepov zaradi varstva voda pred onesnaževanjem z nitrati mora vsebovati vse ukrepe, ki zagotavljajo

izvajanje dobre kmetijske prakse, ter dodatne ukrepe, ki zmanjšujejo onesnaženost voda, še posebej pa:

- 1. določiti obdobja, v katerih je vnos določenih gnojil v tla prepovedan;
- 2. predvideti velikost skladišč za živinska gnojila, ki mora biti večja od kapacitete skladišča živinskih gnojil preko najdaljšega obdobja, ko je vnos živinskih gnojil na ranljivih območjih prepovedan;
- 3. določiti obdobja, ko za vnos določenih gnojil v tla veljajo omejitve, skladno z navodili o dobri kmetijski praksi, pri čemer je potrebno upoštevati značilnosti območja, na katero se program nanaša, kot so:
 - lastnosti tal (tip tal, nagib tal);
 - klimatske značilnosti, padavine in namakanje;
 - raba tal in kmetijska praksa (kolobar).

Gnojila je treba uporabljati v skladu s potrebami rastlin po hranilih, pri čemer se upošteva:

- pričakovano potrebo rastlin po hranilih;
- razpoložljive količine hranil v tleh ter dodatne količine rastlinam dostopnih hranil, ki bodo predvidoma nastale z mineralizacijo v času rasti posevka v tleh;
- količine hranil, ki se vnašajo z vnosom živinskih ali mineralnih gnojil v tla, in
- količine hranil, ki se vnašajo z drugimi tehnološkimi postopki, vključno z namakanjem in vnosom blata iz čistilnih naprav, komposta ali mulja.

II. Operativni program mora upoštevati vse razpoložljive znanstvene in tehnične podatke v zvezi z zmanjševanjem onesnaževanja z nitrati in okoljevarstvene pogoje, ki so značilni za območje, na katero se program nanaša.